

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-2078

03.07.2015

Прем'єр-міністру України
ЯЦЕНЮКУ А.П.

Шановний Арсенію Петровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Шухевича Ю.Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 3 липня 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: на 6 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

народний депутат України

№ 04-35/44-251

"30" грудня 2015 р.

Прем'єр-міністру України
пану Арсенію Яценюку

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо скасування однієї з форм пенсійної несправедливості, яка полягає в тому, що для більшості звичайних українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає на зменшення розміру пенсії

Аби не бути голослівним, відразу переходжу до прикладів. Звертаю особливу увагу на ту обставину, що правдивість усіх розрахунків у цих прикладах була перевірена програмним забезпеченням «Пенсійний калькулятор», що міститься на офіційному веб-сайті Пенсійного фонду України.

Тож переходимо до прикладів, які підтверджують існування цієї пенсійної несправедливості.

Двоє осіб із однаковим стажем та заробітком до 1 липня 2000 року звернулися за призначенням пенсії в один день, скажімо 1 липня 2015 року. Відмінність між цими особами полягає лише в тому, що одна з цих осіб (назведемо її – перша особа) вирішила одержувати після 1 липня 2000 року свій заробіток у «конверті» і не сплачувати страховески до ПФУ, а інша особа (назведемо її – друга особа) одержувала після 1 липня 2000 року однакову з першою особою середню зарплатню в державі, але, на відміну від останньої, вона ще 15 років слухняно сплачувала страховески до ПФУ і «заробила» за це на 15 років більше стажу від першої особи.

Як же може вплинути цих додаткових 15 років стажу на «збільшення» розміру пенсії?

Щоб не наводити зараз численних розрахунків розмірів пенсій цих осіб, зазначимо лише, що за те, що із заробітку другої особи ще 15 років сплачувалися внески до ПФУ, а внески ці були доволі високими (від середнього заробітку в державі за 15 років з 2000 року до 2015 року необхідно сплатити понад 100 тис. грн страховесків до ПФУ), ця особа «заробила» додатково ще 15 років страхового стажу. А перша особа, яка одержувала в «конверті» від роботодавця приблизно середню зарплатню в державі і свідомо ухилялася від

сплати страховіків до ПФУ, не тільки разом із роботодавцем «зекономила» понад 100 тис. грн, а й отримала за це від органів ПФУ суму пенсії, котра майже на 2 тис. грн перевишила місячну суму пенсії другої особи, яка «тішиться» тим, що «заробила» додатково ще 15 років стажу, хоча за таке «задоволення» було сплачено понад 100 тис. грн страховіків до ПФУ.

Вищенаведений приклад яскраво засвідчує той факт, що тривалість стажу не тільки не впливає на збільшення розміру пенсії, а навпаки – може привести до його зменшення.

Сплатити на понад 100 тис. грн більше страхових внесків до ПФУ і одержати за це майже на 2 тис. грн менший розмір пенсії – ось у чому полягають справжні результати ганебної пенсійної реформи, яку витворили пенсійні «реформатори», багато з яких досі «вдосконалюють» пенсійну систему в Україні, доводячи її до цілковитого краху!

У чому ж полягає причина цієї пенсійної несправедливості?

А розпочалося все з 1 січня 2004 року, коли набрав чинності Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон). У статті 40 цього Закону було встановлено таке положення: «Для обчислення пенсії враховується заробітна плата (дохід) за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу підряд до 1 липня 2000 року, незалежно від перерв, та за весь період страхового стажу починаючи з 1 липня 2000 року».

А це означає, що станом на 1 липня 2005 року для обчислення пенсії безперервно працюючому звичайному «чорному» пенсіонерові необхідно подати дані про свій заробіток за будь-які 60 місяців (5 років) роботи підряд до 1 липня 2000 року та ще за 5 років роботи підряд – за весь період страхового стажу з 1 липня 2000 року до 1 липня 2005 року. Таким чином, станом на 1 липня 2005 року безперервно працюючому «чорному» пенсіонерові треба подати дані про заробіток за 10 років (120 місяців) роботи, а вже станом на 1 липня 2015 року – за 20 років (240 місяців) роботи, а станом на 1 липня 2025 року – за 30 років (360 місяців) роботи і т. д.

Аби краще зрозуміти, чому кожен місяць роботи після 1 липня 2000 року може вплинути на зменшення розміру пенсії, проілюструємо це на прикладі.

Відразу треба зазначити, що в цьому прикладі буде дещо спрощено зображену механізм обчислення заробітку звичайним пенсіонерам і не буде враховано деяких нюансів (особливостей врахування заробітку, оптимізації коефіцієнтів заробітку тощо), бо для того, щоб показати на конкретному прикладі увесь механізм обчислення заробітку, треба відтворити сотні розрахунків, які без спеціального програмного забезпечення дуже важко здійснити навіть спеціалістові з пенсійного забезпечення, не кажучи вже про те, як зрозуміти цю заплутану систему звичайному пенсіонерові. Але цю «досконалу» пенсійну систему вигадали якраз не звичайні пенсіонери, а пенсійні «реформатори», яким призначали пенсії не за цією «досконалою» пенсійною системою, а відповідно до їхніх привілейованих пенсійних законів.

Отже, станом на 1 липня 2015 року для обчислення пенсії безперервно працюючому звичайному «чорному» пенсіонерові необхідно подати дані про свій щомісячний заробіток за 240 місяців (20 років) роботи, тобто за будь-яких

60 місяців (5 років) роботи підряд до 1 липня 2000 року за бажанням пенсіонера та обов'язково подати дані про свій щомісячний заробіток за 180 місяців (15 років) роботи – за весь період з 1 липня 2000 року до 1 липня 2015 року.

Потім ці дані про заробітки за 20 років роботи треба поділити на показники середніх заробітків у державі, які визначені Урядом України, і співвідношення цих заробітків має називатися «коєфіцієнт заробітної плати». Приміром, показник середньомісячного заробітку в державі становив: у 1967 році – 100 крб, у 1976 – 140 крб, у 1988 році – 200 крб, у 1991 році – 495 крб, у січні 1992 року – 1524 крб, у липні 2000 року – 238 грн, у червні 2014 року – 3465,63 грн.

Якщо якась особа заробила у 1967 році 200 крб, то співвідношення цього заробітку до середнього на той час заробітку в державі 100 крб становитиме цифру 2 ($200/100$), і це буде коєфіцієнт заробітної плати. Цих же 200 крб у 1976 році відповідають коєфіцієнтові заробітку 1,43 ($200/140$), у 1988 році – 1 ($200/200$), у 1991 році – 0,4 ($200/495$). Якщо якась особа заробила 1 тис. грн у липні 2000 року, то співвідношення цього заробітку до середнього на той час заробітку в державі 238 грн становитиме 4,2 ($1000/238$). Цих же 1 тис. грн у червні 2014 року дадуть коєфіцієнт заробітку 0,29 ($1000/3465,63$).

І якщо заробіток за 60 місяців роботи підряд до 1 липня 2000 року, скажімо за період з 1985 року до 1989 року, перевищував у 5 разів середній заробіток у державі за цей же період, тоді сума коєфіцієнтів заробітків за 60 місяців дорівнюватиме 300 (коєфіцієнт заробітку $5 \times 60 = 300$). Якби ця особа не працювала після 1 липня 2000 року, тоді цій особі обчислювали би пенсію від коєфіцієнта заробітку 5.

Якщо ж ця особа працювала після 1 липня 2000 року ще 15 років і заробляла середній заробіток у державі, тоді сума коєфіцієнтів заробітків за 15 років (180 місяців) роботи з 1 липня 2000 року до 1 липня 2015 року дорівнюватиме 180 (коєфіцієнт заробітку $1 \times 180 = 180$). Таким чином, загальна сума коєфіцієнтів заробітків за 240 місяців (20 років) становитиме 480 ($300 + 180 = 480$), і відповідно середній коєфіцієнт заробітку становитиме цифру 2 ($480 / 240 = 2$), тобто у 2,5 рази менше, якби не було заробітку після 1 липня 2000 року.

Отже, якщо в якоїсь особи середній коєфіцієнт заробітку за 60 місяців роботи підряд до 1 липня 2000 року становив цифру 5, а разом із заробітком після 1 липня 2000 року середній коєфіцієнт заробітку зменшився до цифри 2, тоді цій особі не вигідно подавати дані про свій заробіток після 2000 року, оскільки розмір її пенсії буде приблизно удвічі менший. І розмір доплати за додатковий стаж (по 1,35% за кожний рік роботи) разом із доплатою за понаднормовий стаж ніколи «не перекриють» зменшення коєфіцієнту заробітку у два і більше разів.

У тому разі, якщо з 1 січня 2016 року не буде продовжено право подання мільйонами українських громадян для обчислення пенсії довідки про заробіток за будь-які 60 місяців роботи підряд до 1 липня 2000 року, то це приведе до того, що розмір пенсії особи, яка не працювала (або працювала в «тіні») після 1 липня 2000 може на понад 4 тис. грн бути більший від тієї особи, яка офіційно

працювала після 1 липня 2000 року і додатково сплатила за це до ПФУ понад 100 тис. грн страховнісів, про що вже було описано вище.

Продовжимо ілюструвати це на тих прикладах, які були наведені вище.

У двох осіб із однаковим стажем та заробітком до 1 липня 2000 року, які в один день звернулися за призначенням пенсії, скажімо 1 січня 2016 року, середній коефіцієнт заробітку становить: у першої особи (яка вирішила одержувати після 1 липня 2000 року свій заробіток у «конверті» і не сплачувати страховнісі до ПФУ), – цифру 5, а у другої особи (яка одержувала після 1 липня 2000 року однакову з першою особою середню зарплатню в державі, але, на відміну від останньої, вона ще понад 15 років слухняно сплачувала страховнісі до ПФУ і «заробила» за це на понад 15 років більше стажу від першої особи), – цифру 1.

У 2015 році для обчислення пенсії застосовується, відповідно до абзацу четвертого частини другої ст. 40 Закону, середня заробітна плата в Україні за три календарні роки (за 2012-2014 роки), що передують року звернення за призначенням пенсії, яка становить 2960,79 грн.

Середня заробітна плата в Україні – це стала величина, яка застосовується для обчислення усіх пенсій призначених у відповідному році, тому зміна її розміру не впливає на співвідношення величин розмірів пенсій, які призначенні у одному й тому ж році. Загальновідомо, що математична дія із застосуванням сталих величин, призводить завжди до одного і того ж результату.

Тож застосуємо 2960,79 грн – середній заробіток в державі за три календарні роки (2012-2014 роки) для проведення розрахунків розмірів пенсій у нашому прикладі.

Для обчислення пенсії першої особи буде застосовуватися осучаснений заробіток 14803,95 грн (2960,79 грн помножити на коефіцієнт заробітку – 5).

При загальному стажі 30 років коефіцієнт страхового стажу у першої особи становитиме 40,5% ($30 \times 1,35\% = 40,5\%$).

Основний розмір пенсії у першої особи становитиме 5995,6 грн ($14803,95 \times 40,5\% = 5995,6$).

А для обчислення пенсії другої особи буде застосовуватися осучаснений заробіток 2960,79 грн (2960,79 грн помножити на коефіцієнт заробітку – 1).

При загальному стажі 45 років (у другої особи на понад 15 років більше стажу, ніж у першої особи) коефіцієнт страхового стажу у другої особи становитиме 60,75% ($45 \times 1,35\% = 60,75\%$).

Основний розмір пенсії у другої особи становитиме 1798,68 грн ($2960,79 \times 60,75\% = 1798,68$).

Доплата за 15 років понаднормового стажу у другої особи становитиме 161,1 грн (15% від 1074 грн). 1074 грн – мінімальний розмір пенсії за віком з 1 грудня 2015 року відповідно до ст. 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та ст. 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік».

Загальний розмір пенсії до виплати у другої особи становитиме 1959,78 грн ($1798,68 + 161,1 = 1959,78$).

Таким чином, у другої особи (яка одержувала після 1 липня 2000 року однакову зарплатню з першою особою, але, на відміну від останньої, вона ще понад 15 років роботи слухняно сплачувала понад 100 тис. грн страховників до ПФУ і «заробила» за це на понад 15 років більше стажу від першої особи) загальний розмір пенсії до виплати – 1959,78 грн, у понад три рази менший від розміру пенсії 5995,6 грн у першої особи (яка вирішила після 1 липня 2000 року одержувати свій заробіток у «конверті» і не сплачувати страховники до ПФУ).

Сплатити на понад 100 тис. грн страховників до ПФУ, «заробивши» додатково понад 15 років стажу, і одержати за це «задоволення» на понад 4 тис. грн ($5995,6 - 1959,78 = 4035,82$) меншу пенсію у порівнянні з тією особою, яка цих 15 років працювала в «тіні» і не сплачувала внесків до ПФУ – ось у чому полягає страшний злочин, який скили привілейовані «білі» особи, котрі витворили цей «справедливий» механізм обчислення пенсії для понад 10 мільйонів звичайних «чорних» українських пенсіонерів.

Якщо з 1 січня 2016 року буде продовжено право подання мільйонами українських громадян для обчислення пенсії довідки про заробіток за будь-які 60 місяців роботи підряд до 1 липня 2000 року, то різниця у пенсіях двох осіб з одним стажем та заробітком до 1 липня 2000 року, одна з яких не працювала або працювала неофіційно після 1 липня 2000 року, не буде такою кричулою, як у вищезазначеному прикладі, за рахунок збільшення коефіцієнту заробітку.

Продовжимо ілюструвати це на вищенаведених прикладах.

Якщо особа подасть для обчислення пенсії свій заробіток за 5 років (60 місяців) роботи підряд до 1 липня 2000 року, який у п'ять разів перевищував середній заробіток в Україні (коефіцієнт заробітку $5 \times 60 = 300$), а також обов'язково подасть увесь свій заробіток за 15 років (180 місяців) роботи після 1 липня 2000 років, який дорівнював середньому заробітку в Україні (коефіцієнт заробітку $1 \times 180 = 180$), то загальна сума коефіцієнтів заробітків за 20 років (240 місяців) становитиме число 480 ($300 + 180 = 480$). Відповідно середній коефіцієнт заробітку для обчислення пенсії цій особі становитиме цифру 2 ($480 / 240 = 2$).

Для обчислення пенсії цій особі буде застосовуватися осучаснений заробіток 5921,58 грн (2960,79 грн помножити на коефіцієнт заробітку – 2).

При загальному стажі 45 років коефіцієнт страхового стажу у цієї особи становитиме 60,75% ($45 \times 1,35\% = 60,75\%$).

Основний розмір пенсії у цієї особи становитиме 3645 грн ($5921,58 \times 60,75\% = 3597,36$).

Доплата за 15 років понаднормового стажу у цієї особи становитиме 161,1 грн (15% від 1074 грн).

Загальний розмір пенсії до виплати у цієї особи становитиме 3758,46 грн ($3597,36 + 161,1 = 3758,46$).

Цей розмір пенсії 3758,46 грн буде майже удвічі вищий від розміру пенсії 1959,78 грн, якщо й надалі буде продовжено право подання мільйонами українських громадян для обчислення пенсії довідки про заробіток за будь-які 60 місяців роботи підряд до 1 липня 2000 року.

Сподіваємося, що найближчим часом будуть внесені кардинальні зміни у чинне пенсійне законодавство, внаслідок чого буде скасована несправедливість у пенсійному забезпеченні українських громадян. Ми разом зі своїми однодумцями розробляємо відповідні законопроекти, згідно з якими буде запропоновано ввести двоскладовий механізм обчислення пенсії, розмір якої залежатиме, насамперед від стажу, а вже потім від заробітку не менше ніж за 60 місяців роботи до 2000 року та сплачених страхових внесків за весь період після 2000 року.

Настав час не лише скасувати цей несправедливий механізм обчислення пенсії для понад 10 млн звичайних «чорних» українських пенсіонерів, а й покарати тих посадових осіб, які були причетні до встановлення цієї пенсійної несправедливості в Україні.

Ураховуючи наведене,

ПРОШУ:

1. Подати до Верховної Ради України урядовий законопроект, який передбачав би скасування однієї з форм пенсійної несправедливості, яка полягає в тому, що для більшості звичайних українських громадян кожен місяць їхньої офіційної роботи після 1 липня 2000 року впливає на зменшення розміру пенсії.

2. Повідомити мене про факт подання такого урядового законопроекту протягом п'яти днів з дня його реєстрації у Верховній Раді України.

3. Надіслати мені прізвища високопосадовців, які були причетні до встановлення цієї пенсійної несправедливості.

Сподіваюсь на плідну співпрацю заради побудови тієї Незалежної України, за яку відали своє життя та здоров'я кращі сини та доньки України!

СЛАВА УКРАЇНІ!

Народний депутат України

Дорохін

**Юрій Шухевич
(посв. н. д. № 191)**

P.S. Зважаючи на те, що останнім часом посадові особи, котрі розглядають звернення українських громадян, дають не відповіді, а якісь відписки та ще й не по суті звернення, звертаю особливу увагу на ту обставину, що якщо в надісланій відповіді на моє звернення не буде обґрунтовано спростовано моїх тверджень, висновків, аргументів, фактів, розрахунків тощо, то я розцінюватиму таку позицію посадових осіб, як погодження з усіма моїми твердженнями, висновками, аргументами, фактами та розрахунками, які зазначені в моєму зверненні, і такі діяння (дії або бездіяльність) цих посадових осіб можуть стати підставою для оскарження їх у судовому порядку.